

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. III. An verbo Dei consona sit sententia, Reges in temporalibus ab
omni Ecclesiastica potestate omninò subducens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

majestatem autem blasphemam ut ait B. Thaddæus. Nec Principibus, nisi scandali vitandi causa, parendum eorum plerique arbitrantur. Itaque illis necessarium, & Principibus tutum esset, ut Ecclesiæ ductum sequerentur, quæ & Dominis obsequi præcipit, etiam ex regulis conscientiæ, & tamen, si ipsi Regem Regum, & Dominum Dominantium impugnent, eos coercere conatur.

10. Quos igitur ab Ecclesia potest alienos efficere illa ejus autoritas? Paganos fortassis. De illis Antistites Gallicanos cogitasse non puto. Sed numquid facultas censurarum adimenda etiam erit Pastoribus Ecclesiasticis, ne illarum metus in Fideles à suscipiendo Baptismo retardet? Num inermis esse debet omnis Superior, ne pœnarum timor ab ejus obedientia deterreat?

11. At, inquires, possunt Ecclesiastici Superiores eâ potestate abuti. Possent fortassis, sed difficillimè. Sed nonnè Principes sua sæpius abutuntur? Ideone illà spoliandi sunt? Certè minus metuendum est, ne Ecclesia Regnum Principibus immeritis auferat, quàm ne illi auferri sibi mereantur.

C A P U T III.

An verbo Dei consona sit sententia, Reges in temporalibus ab omni Ecclesiastica potestate omninò subducens.

MEum non est certos limites præfigere alterutri potestati: hoc tantùm probare contendo, non posse Principes, etiam in temporalibus, prout ordinem habent ad spiritalia omninò Ecclesiasticæ potestati subduci. Contrarium declarant Præsules Gallicani, ac verbo Dei asserunt consonam esse suam sententiam. Sed qui veras olim libertates Ecclesiæ Gallicanæ coram Philippo VI. Rege Francorum anno 1329. tantâ cum laude propugnavit Petrus Bertrandi Episcopus Eduensis tractatu de origine Jurisdictionum quæst. 3. respondet; *Ad tertiam rationem, inquit, de Christo, qui abjecit à se, ut dicunt, omnem jurisdictionem temporalem, dicendum est, quod qui dicit Christum non habuisse omnem potestatem secularem, seu temporalem & spiri-*

tualem contradicit ejus verbo, Matth. ult. cap. DATA EST MIHI OMNIS POTESTAS IN CÆLO, ET IN TERRA. Et Apocal. I. dicitur; PRINCEPS REGVM TERRÆ. Et infra; Verumtamen quia principaliter venerat nos redimere, & salvare, quasi omnes actus ejus versabantur circa eruditionem nostram, & pauci, aut nulli circa exercitium cuiuscunque jurisdictionis; non quod utranque potestatem non haberet, sed ut saluti nostræ totaliter impenderet, sicut dicit Joann. 3. Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Expleto autem Sacramento nostræ salutis per mortem Christi, & ejus Resurrectionem, Christus commisit Petro regimen Ecclesiæ tantum; quantum necessarium erat, & expediebat, cum regimine Ecclesiæ. Et quia utraque potestas temporalis, & spiritualis est ad hoc necessaria, IDEO VTRAMQUE POTESTATEM COMMISIT PETRO.

2. Qui ergò dixit Joann. 18. quod primo loco in declaratione refertur; *Regnum meum non est de hoc mundo*, dixit Matth. 28. *Data est mihi omnis potestas in Cælo & in Terra: Euntes ergò docete omnes gentes.* Itaque cum verum vero contrarium non sit, multò minùs prima, & suprema veritas, sibi ipsi; duo hæc oracula ità concilianda sunt, prout utriusque circumstantiæ postulant. Christus cum hæc verba proferret, *Regnum meum non est de hoc mundo*, ad mentem Pilati respondebat interrogantis; an esset Rex Judæorum, ejusmodi scilicet quales extiterunt Saul, David, & alii, qui per se ipsos populum regebant in rebus politicis, bella gerebant, & cætera omnia implebant Principis sæcularis munia. In eo igitur sensu negavit Christus Regnum suum esse de hoc mundo. At verò cum Apostolis officium imponeret docendi, & baptizandi, ne dubitarent, collatam cum officio plenam auctoritatem, quæcumque ad spirituale regimen necessaria essent, præstandi, non solum in cælo, sed & in terra datam sibi omnem sine exceptione potestatem asseruit. Ex primis enim verbis, *data est mihi omnis potestas in cælo & in terra* quasi concludendo infert: Euntes ergò, &c. quia potestas Ecclesiastica directè, ac præcipuè circa spiritualia versatur, circa temporalia autem non nisi, quatenus spiritualia requirunt.

3. Itaque Apostoli, eorumque successores ex Dei ordinatione Regalia officia non exercent, atque adeò rectissimè cum Christo dicunt; *Regnum meum non est de hoc mundo.* Hinc tamen

men nullā legitimā consequentiā infertur, non posse Christi Vicarios, & Apostolorum successores, Reges, & Principes, præsertim cum jam per characterem baptismalem Ecclesiæ filii facti sunt, eique subditi, si fidei, ac Religioni perniciem afferunt, monere, compescere, ac mediis congruentibus, & efficacibus impedire, ne potestate temporali abutantur contra Supremi Regis cultum, & obsequium. Nec in hoc Reges, sed Apostolos & Pastores agunt. Unde qui hanc Ecclesiæ potestatem impugnant, æquivocatione colorem suæ sententiæ obducunt, quasi potestas Ecclesiæ ad arcendos ab evertenda Religione Principes sibi per baptismum subjectos; etiam per absolutionem subditorum à juramento fidelitatis, deficientibus aliis remediis, idem esset quod posse Regna sibi adscribere, atque instar Principum ipsorum regnare.

4. Addunt secundo, Illustrissimi Antistites dictum esse à Domino *Reddite quæ sunt Cæsari Cæsari, & quæ sunt Dei Deo* Matth. 22. vers. 21. sed illius oraculi primam partem secunda exponit. Quis enim negat reddenda esse *quæ sunt Cæsari Cæsari*, dummodo reddantur *quæ sunt Dei Deo*, quorum alterum alteri contrarium non est, licet hominum vitio intervertantur. Verum si Cæsar non solum quæ Dei sunt, Deo non reddat, sed subditos etiam suos à fide solemniter Deo promissa revocet, ac per vim retrahat, nonne poterit qui Dei vice fungitur, nisi aliunde mala graviora timeantur, fidelibus declarare *obediendum Deo magis quam hominibus* juxta oraculum Principis Apostolorum. Act. 5.

5. At, inquit, hinc tantum sequi, non esse parendum Principi aliquid contra Deum præcipienti, non autem propterea in aliis ab ejus obedientia recedendum, cum utriusque satisfieri possit; si ut Christianos decet, bonorum, aut etiam vitæ jacturam patiantur, ne vel Deum offendant, vel à Principe descendant. Laudabile quidem id foret. Sed quotusquisque nunc est, qui tanto Christi amore incensus, tanto rerum temporalium, ac vitæ contemptu præditus sit, ut paupertatis, exilii, ac mortis metu à Dei servitio non deterreatur, cum tot videamus minora mala reformidantes, aut caduca bona sperantes ad Principum, quam ad Dei mandata promptiores. Nonne igitur, ut innumerorum hominum rui-

M. C.

De
libertatib;
de gallicane
CIII
#31

164 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
næ occurreretur, liceret Ecclesiæ, Christiano Principi, plu-
ries monito, contumaci, & incorrecto potestatem nocendi
adimere, ac populos ab ejus tyrannide subducere, si hoc sine
majorum malorum periculo fieri posset?

6. Profertur 3. caput 13. Epistolæ B. Pauli ad Romanos,
omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, &c. Sed se ipsemet
Apostolus explicat, addens; *Nam Principes non sunt timori boni ope-
ris, sed mali, Vis autem non timere potestatem bonum fac; & habebis lau-
dem ex illa: Dei enim Minister est tibi in bonum, &c.* Quid ergo si
Principes sint timori boni operis non mali? Si timenda
sit potestas bonum facienti? si Diaboli minister sit in ma-
lum?

7. Loca Scripturæ sacræ præcipua, quæ sententiæ Illustris-
simi Cœtus Parisiensis adversantur, in Doctorum autorita-
tibus, quas suo loco referemus, continentur. Interim ad-
verto non defuisse scriptores, etiam in Gallia, ut infra vi-
debimus, speciatim cap. 8. §. 5. Quibus sententia illa ita
verbo Dei consona non visa sit, ut eam hæreticam censue-
rint. Unde valde iniquum esset eos, qui ejus sententiæ mo-
mentis convicti fuissent, ad contrariam metu pœnarum adi-
gere.

C A P U T I V.

Utrum potestas Regum immediatè à Deo sit.

1. **P**Lurimum probo Doctorum illorum institutum, qui
Regibus subditorum reverentiam, & obedientiam con-
ciliare conantur, adductis non solum politicis, & naturali-
bus, sed etiam Divinis rationibus. Ea enim est hominis ad
libertatem propensio, ut nisi omni vinculorum genere se
adstrictum sentiat, facillè datâ occasione jugum excutere ten-
tet. Depravatâ per peccatum naturâ, dum quisque nimium,
ac ferè solum se diligit, ubique sibi soli consulit, aliorum
parva, vel nulla ratione habita, unde infinitæ nascuntur in-
juriam, innumera pullulant dissidia, quibus confunditur, ac
perit civilis omnis conjunctio, nisi præstò sit qui, & pro
sua